

Sygn. akt II Ka 197/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Onisko
Protokolant:	st.sekr.sądowy Marzena Głuchowska

przy udziale Prokuratora Dariusza Ciobana

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2018 r.

sprawy **M. P.**

oskarżonego z art. 178 a § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 19 stycznia 2018 r. sygn. akt II K 430/17

wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten tylko sposób, że wyłącza spod orzeczonego w pkt II wyroku środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych - pojazdy mechaniczne kategorii (...), w pozostałej zaskarżonej części utrzymuje wyrok w mocy; zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki za to postępowanie ponosi Skarb Państwa.

Sygn. II Ka 197/18

UZASADNIENIE

M. P. został oskarżony o to, że w dniu 26 lipca 2017 r. w S., w powiecie (...), woj. (...), w ruchu lądowym kierował samochodem osobowym marki M. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, tj. mając 0,64 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o czyn z art. 178a § 1 kk

Sąd Rejonowy w Węgrowie wyrokiem z dnia 19 stycznia 2018 r., sygn. II K 430/17:

I. oskarżonego **M. P.** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 178a § 1 kk skazał go na karę grzywny w wysokości 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15 (piętnastu) złotych;

II. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat;

III. na podstawie art. 63 § 4 kk na poczet orzeczonego środka karnego zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy nr (...) wydanego przez Starostę (...) od 27 lipca 2017 r. do daty uprawomocnienia się wyroku;

IV. na podstawie art. 43a § 2 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kpk orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej – konto (...) / W. nr (...) świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 (pięciu tysięcy) złotych;

V. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 225 (dwustu dwudziestu pięciu) złotych tytułem opłaty oraz obciążył go poniesionymi w sprawie wydatkami w kwocie 70 (siedemdziesięciu) złotych.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniósł obrońca oskarżonego M. P., zaskarżając go w części co do pkt II i III wyroku, tj. w zakresie orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, na korzyść oskarżonego M. P..

Wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, w sytuacji, gdy uwzględniając średni stopień społecznej szkodliwości czynu wynikający z niewielkiego przekroczenia dopuszczalnej zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, sytuację osobistą i zawodową oskarżonego, uzasadniają ograniczenie zakresu środka karnego w postaci wyłączenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do których wymagane jest prawo jazdy kat. „C”, „C+E” i „T” są wystarczające dla osiągnięcia wobec oskarżonego M. P. celów zapobiegawczych i wychowawczych, spełnią rolę prewencji ogólnej oraz wyeliminują czasowo oskarżonego z uczestnictwa w ruchu drogowym jako kierowcę pojazdów osobowych.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca oskarżonego wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części w ten sposób, że na podstawie art. 42 § 2 kk w zw. z art. 43 § 1 kk w miejsce zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, orzeczenie względem M. P. zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 lat z wyłączeniem pojazdów mechanicznych, do których niezbędne jest prawo jazdy kat. „C”, „C+E” i „T”.

Na rozprawie apelacyjnej nie stawił się oskarżony, ani jego obrońca – o terminie zawiadomieni prawidłowo. Prokurator częściowo przyłączył się do apelacji obrońcy, w ten sposób, że wniósł o wyłączenie spod orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych – pojazdów kategorii „T”, w pozostałym zakresie wniósł o nieuwzględnienie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona w tej sprawie apelacja okazała się jedynie o tyle zasadna i skuteczna, o ile doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie przyjętym w rozstrzygnięciu reformatoryjnym Sądu Odwoławczego.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutu apelacyjnego, z uwagi na treść wniosku obrońcy oskarżonego o sporządzenie uzasadnienia wyroku drugoinstancyjnego, Sąd Okręgowy został zobligowany do poruszenia istotnej kwestii proceduralnej. Nowelizacja art. 422 § 2 kpk dokonana ustawą z dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 ze zm.) wprowadziła obowiązek wskazania we wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenia wyroku, czy wniosek ten dotyczy całości wyroku, czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, czy jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu. Jest to warunek formalny wniosku, od którego wypełnienia zależy jego skuteczność. Należy zauważyć, że stosownie do treści art. 457 § 2 kpk, przepis art. 422 kpk w odniesieniu do zasad składania wniosku o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego, stosuje się odpowiednio. Należy przy tym mieć na względzie odmienności w zakresie rodzajów rozstrzygnięć zapadających w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i odwoławczym (art. 437 kpk). Wniosek taki winien być zatem dostosowany do zakresu zaskarżenia w środku odwoławczym tj. może się z tym zakresem pokrywać, ewentualnie być węższy. Złożenie wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie wyroku sądu odwoławczego w zakresie szerszym niż zakres zaskarżenia wskazany w apelacji, uznać należy za niedopuszczalne. W realiach niniejszej sprawy obrońca oskarżonego wniósł środek odwoławczy, kwestionując zaskarżony wyrok jedynie w części dotyczącej środka karnego, postulując

wylączenie spod zakazu prowadzenia pojazdów kat. „C,” „C+E” i „T”, zaś po wydaniu wyroku przez Sąd II instancji, złożył wnioski o sporządzenie wyroku w zakresie „rozstrzygnięcia o karze, ustaleniach faktycznych, przyjętych i odrzuconych dowodach, wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku oraz przytoczonych okoliczności, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary”, co niewątpliwie jest sprzeczne z treścią obowiązujących przepisów. Skarżący jest podmiotem profesjonalnym, zatem winien wykazywać się wyjątkową dbałością o prawidłowość swoich działań.

Przechodząc do meritum, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do złagodzenia orzeczonego przez Sąd Rejonowy środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych pod względem wylączenia spod tegoż zakazu kat. „C”, „C+E”, dochodząc jednak do przekonania, iż zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych kat. „T”, w sytuacji, w której oskarżony samodzielnie prowadzi niewielkie gospodarstwo rolne, będzie dla niego nadmierną represją karną.

W tym miejscu przypomnieć jednak należy, iż w świetle przepisu art. 42 § 2 kk orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres nie krótszy niż 3 lat było obligatoryjne. Górną granicę jego obowiązywania wyznaczał z kolei przepis art. 43 § 1 kk, tj. 15 lat. Miarkując surowość orzeczonego zakazu nie sposób pominąć stopnia wykorzystania przez Sąd I instancji w/w widełek. Warto także zwrócić uwagę do czego dąży apelujący - do orzeczenia środka karnego w najkrótszym możliwym, przewidzianym przez ustawodawcę wymiarze, dodatkowo z wylączeniem kategorii „C”, „C+E” i kat. „T”. Postulaty te, w sytuacji procesowej oskarżonego M. P., Sąd Okręgowy uznał za niemożliwe do przyjęcia.

Sąd Rejonowy w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku słusznie podkreślił, iż oskarżony decydując się popełnić czyn z art. 178a § 1 kk doskonale zdawał sobie sprawę z wykonywanego zawodu kierowcy i konieczności utrzymania siebie i rodziny, ignorując fakt, iż uprawnienia do prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowią główną podstawę osiąganych przez niego dochodów. Z tych też względów, logiczną jest konstatacja, iż wylączenie spod zakazu kat. „C”, „C+E” stanowiłoby bezzasadne premiowanie M. P. jedynie z uwagi na wykonywany zawód. Zwrócić należało przy tym uwagę, iż oskarżony popełniając przypisany mu w wyroku czyn kierował samochodem m-ki M. (...) o niemałych gabarytach w stosunku do standardowych rozmiarów samochodu osobowego.

Ratio legis unormowania art. 42 § 2 kk, zawiera się w czasowej eliminacji z ruchu drogowego tych kierowców pojazdów, którzy swoim zachowaniem naruszają zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Słuszność i celowość wyeliminowania na pewien czas oskarżonego M. P. z grona kierowców nie budzi w tej sprawie jakichkolwiek wątpliwości Sądu Odwoławczego. Przede wszystkim stanowić będzie zasłużoną dla niego dolegliwość i skłoni go do pogłębionej refleksji nad własnym postępowaniem. Pierwszoinstancyjne orzeczenie o 3- letnim czasookresie jego obowiązywania uwzględni także cele środka karnego w zakresie prewencji ogólnej i indywidualnej, stanowiąc przestrożę dla innych kierowców zawodowych, którzy gotowi są iść w ślady oskarżonego, bagatelizując niebezpieczeństwo, które stwarzają na drodze, kierując pojazdami mechanicznymi o znacznych gabarytach w stanie nietrzeźwości.

Zdaniem Sądu Okręgowego, skarżący w kontekście postulatu wylączenia spod zakazu prowadzenia pojazdów kat. „C”, „C+E” i „T,” nadmierną wagę przypisał wyrażeniu przez M. P. skruchy w związku ze zdarzeniem, dotychczasowej niekaralności oskarżonego, posiadaniu przez niego piątki dzieci, jak również wykonywanej przez niego pracy. Nie stanowią one podstawowych określonych w art. 53 § 1 kk, lecz dodatkowe określone w art. 53 § 2 kk, okoliczności brane pod uwagę przy wymiarze kary. Tym samym nie mogą mieć znaczenia równoważące kwestie takie jak ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia zawinięcia sprawcy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 lutego 2016 r., sygn. II AKa 10/16, LEX nr 2006012). Stanowisko przedstawione w tymże judykacie w pełni podziela także Sąd Okręgowy w Siedlcach.

Kierując się przedstawionymi wyżej racjami, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok zmienił w ten tylko sposób, że wyłączył spod orzeczonego w pkt II wyroku środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych – pojazdy mechaniczne kat. „T”, w pozostałej zaskarżonej części utrzymując pierwszoinstancyjny wyrok w mocy.

W konsekwencji, możliwość poruszania się przez oskarżonego po drogach publicznych zostanie ograniczona do minimum, tj. do koniecznych prac polowych w gospodarstwie rolnym.

Rozstrzygnięcie o zwolnieniu oskarżonego z kosztów sądowych za II instancję uzasadniają przepisy art. 634 kpk w zw. art. 624 kpk i względy słuszności związane z częściowym uwzględnieniem wniesionej w jego imieniu skargi apelacyjnej.

Z tych wszystkich względów, stosownie do treści art. 456 kpk w zw. z art. 437 § 1 i § 2 kpk, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.